

איגוד ערים אזור מפרץ חיפה - הגנת הסביבה

Haifa Bay Municipal Association for Environmental Protection

חיפה, קרית אתא, קרית ביאליק, קרית ים, נשר, קרית מוצקין, קרית טבעון, טירת כרמל, זבולון, דאלית אל כרמל, רכסים, עספיא

רח' יעקב מושלי 7, ת"ד 25028, חיפה 31250, טל' 04-8428201 פקס' 04-

8428197

7 Y. Mushly St., POB 25028, Haifa 31250 Tel: 972-4-

8428201 Fax: 972-4-8428197

16 אוגוסט, 2020

דו"ח ביניים מס' 3 – מפגעי ריחות קשים בקרית חיים

בהמשך לשני הדו"חות הקודמים שהופצו על ידינו, מובאת להלן סקירה של הפעולות שבוצעו על ידי האיגוד ביחד עם גופים נוספים במהלך התקופה שחלפה.

יצויין, כי במהלך התקופה שחלפה מאז פרסום הדו"ח הקודם, המשיכו התלונות על מפגעי ריחות קשים (לרוב אופיינו כריחות דלק) מצד תושבי קרית חיים להגיע, בעיקר מרחוב דגניה והרחובות הסמוכים, מאיזור האיזטדיון וקרית חיים.

גם כאן, במהלך התקופה יצאו צוותים של האיגוד לשטח עם קבלת התלונות לבחון עוצמת הריחות וכיוון הגעתם בהתאם לרוחות. הבדיקות חזרו והצביעו על חוות המיכלים של תש"ן כמקור הריח.

להלן יפורטו עיקרי הפעולות שבוצעו על ידי האיגוד ביחד עם המשרד להגנת הסביבה ורשות המים וממצאים רלוונטיים. יצויין, כי דו"חות מפורטים של חלק מהפעולות מצויים בתהליכי עבודה ובחינתן גם לצורך הליכים מנהליים ומשפטיים של הגופים המעורבים.

1. כאמור לעיל, האיגוד ערך סיורים בשטח באזורים מהם הגיעו תלונות, וזאת במטרה לאפיין את הריחות ולאתר את מקור הריח. בכל אירוע ריח נערך סיור, נבדקו תנאים מטאורולוגיים (כיוון ומהירות הרוח, מצב אינוורסיה), נבדקו נתוני תחנות הניטור באזור, נערכו שיחות עם התושבים, ונותחו ממצאי האירוע. חשוב לציין, כי יש לציין כי לא תמיד נמצאה קורלציה עם ריכוזי בנזן, מכיוון שהנפט הגולמי אינו פולט בנזן, ולפיכך, היעדר עליות בתחנת הניטור של בנזן, איננה שוללת את מקור הריחות מתש"ן (בהקשר זה יוזכר, בהמשך לדיווחנו הקודמים, לפני כשבועיים, האיגוד ביצע העתקה של תחנת ניטור איכות האוויר בקריית חיים למיקום קרוב יותר לחוות הדלקים (על גג המקלט ליד בית הספר דגניה), בכדי לקבל תמונה טובה יותר של מצב המזהמים באיזור).

2. האיגוד ביחד עם המשרד להגנת הסביבה ערך מספר רב של סיורי פיקוח בתוך חוות המיכלים. בסיורים נבדקו כ-16 מיכלים פעילים (מרבית המיכלים בתש"ן אינם

- בשימוש) ואותרו מספר פגמים בארבעה מיכלים אשר אף גרמו לפליטות אדי דלק וחומרים אורגניים לאוויר, בין היתר במיכלים הממוקמים בקרבה לרח' דגניה בקריית חיים, אשר יכולים להוות סיבה להגברת הריחות באופן משמעותי באזור זה. במסגרת הסיורים נעשו בדיקות ויזואליות של צביעת המכלים, צנרות הניקוז, בדיקת ריח, בדיקות פליטת VOC באמצעות ציוד TVA לגילוי דליפות בטכנולוגיית FID כליווי לסריקה התרמית של האיגוד. בדיקת המיכלים הפעילים הסתיימה לפני מספר ימים ודו"ח סופי נמצא בהליכי הגנה במשרד להגנת הסביבה ביחד עם האיגוד ובמקביל המשרד להגנת הסביבה הוציא דרישה לתש"ן לתיקון הליקויים לאלתר. האיגוד עוקב אחר התהליך וידאג לעדכן הציבור בהתאם. בנוסף, בתקופה הקרובה יפעל האיגוד להשלמת הסיור ובדיקת המיכלים הנוספים, הגם שאינם פעילים.
3. בהמשך לכך, ייצא היום, 16/8/2020, מטעם האיגוד המלצה למשרד להגנת הסביבה להזמין חברה חיצונית בעלת מומחיות בתחום בדיקת תקינות מכלי אחסון הנפט, לבדיקה מקיפה של כל המכלים בתש"ן בקריית חיים, לקבלת דוח מצב תשתיות באופן מלא, המלצות ודרישות לתיקון הפגמים, לרבות לוח הזמנים, ודרישה לפיקוח על ביצוע התיקונים, בתיאום והובלת המשרד והאיגוד, תוך חיוב תש"ן בעלויות הבדיקה.
4. האיגוד חזר וביצע בדיקות של תחנות התדלוק באזור באמצעות המצלמה התרמית, והן נמצאו תקינות, כך שמקור זה נשלל שוב.
5. בהמשך לדיווחו הקודם, ובקשתנו לקבל דיווחים על זמני פריקת אוניות הנפט ועבודות אחזקה בתש"ן, נבדקה התאמה בין זמני פריקת האוניה, עבודות תחזוקה ואירועי הריח בחודשים האחרונים - לא נמצא קשר. על אף זאת, האיגוד עמד על בקשתו מתש"ן לקבל מידע מוקדם על פריקת אוניות ועבודות אחזקה מתאימות כדי לבחון תחזית כיווני רוח ותנאי מזג האוויר, ובמקרה של תנאים מטאורולוגיה קיצוניים לתאם מועד אחר לעבודות אלו.
6. בהמשך לבקשת האיגוד, ביום 10/6/2020 התקיים סיור בחוות המיכלים ביחד עם נציגי רשות המים והמשרד להגנת הסביבה. בסימום אישרה רשות המים מתווה לסקר קרקעות מזוהמות בחוות המיכלים לרבות בדיקת מי תהום. בהתאם למתווה, החלה רשות המים בביצוע סקר הקרקעות ופעילות זו תימשך כארבעה חודשים לערך. המתווה כולל גם הליך מכרז לביצוע העבודות וקבלת רשיונות קידוח. האיגוד ימשיך ויפקח אחר התקדמות ההליך וביצוע העבודות.
7. בהתאם לבקשת האיגוד, הקדימה חברת תש"ן את בדיקות ה-LDAR ואשר במסגרתן נבדקות כלל רכיבי הציוד בחווה. בבדיקות אלו לא נמצאו ליקויים, אך יצויין כי ממילא, לרוב ליקויים כאלו, במידה והיו נמצאים, לרוב אינם גורמים לבעיות ריח.
8. בהמשך לדרישת האיגוד מתש"ן לבצע סקר ריחות בהתאם למדריך לטיפול במפגעי ריח של המשרד להגנת הסביבה ולאור סירובה לעשות כן, פעל האיגוד מול המשרד

- להגנת הסביבה לתיקון היתר הרעלים של החברה בכדי שיחוייבו לעשות כן. ההיתר טרם עודכן נכון להיום.
9. בנוסף לכך, ביקש האיגוד מהמשרד להגנת הסביבה לעדכן היתר הפליטה ולחייב את תש"ן בביצוע דיגומי סביבה על הגדר ההיקפית תוך שהאיגוד ייתן התייחסותו לדרישה/תכנית הדיגומים. טרם בוצע.
10. כאמור לעיל, בדיווחנו הקודמים, האיגוד ביצע דיגום סביבתי ב-3 נקודות מסביב תש"ן בחודש פברואר 2020. בדוח התוצאות היה ניתן לראות כי במספר חומרים נמדדו ריכוזים (בממוצע 24 שעות) העולים על ערך היעד או על ערך הייחוס או נמדדו מעל הערך הצפוי (ערך כיוול עליון). חומרים אלו עשויים להכלל בנפט, ולהיפלט לאוויר בעת אידוי או שפיכה. על מנת לקשר בין תוצאות הדיגום הללו לבין הנפט המאוחסן בתש"ן, האיגוד המליץ למשרד להגנת הסביבה לבצע דיגום הרכב הנפט בתש"ן והרכב התשטיפים בניקוז.
11. בעבר השתתפו מומחי האיגוד בסדנה האירופאית שנערכה בתיאום עם המשרד להגנת הסביבה בשם: TAIEX Workshop on Environmental regulations for pipelines, Tanks, Terminals of Oil, and other organic substances בעקבותיה, האיגוד פנה ביום 12/8/2020 ל- COMAH - Control of Major Accident Hazards, Environment Agency, UK, לקבלת הצעות למתן ייעוץ להפחתת מטרדי הריח מטרמינל קריית חיים, ותקנים לפליטות ממכלי אחסון נפט, ואמצעי מניעת הפליטות על רקע הממצאים האחרונים שהתקבלו. טרם התקבלו הצעותם.

לסיכום,

האיגוד מזמין את הציבור להמשיך ולדווח על מפגעי הריחות, שכן המידע שמתקבל מסייע בידינו לנקוט בפעולות המנהליות הנדרשות הן לטיפול בגורם לריח והפסקתו והן בבחינת הליכים מנהליים נוספים בשיתוף פעולה עם המשרד להגנת הסביבה ועיריית חיפה האמונה על רשיון העסק לתש"ן.

בברכה,

עו"ד שרית גולן-שטיינברג, יו"ר האיגוד

ד"ר עופר דרסלר, מנכ"ל האיגוד

העתקים :
ראשי רשויות החברות באיגוד
חברי מועצת האיגוד